Regd No. N. 45 / M 3813

విడి ప్రతి ౦-౧-౨

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౭ ● హైదరాబాదు దక్కన్ ... చిత్రభాను భాద్రపద బ॥ ౧౩ (౩-౧౦-౧౯౪౨) గురువారము ● సంచిక ౪౪

న్యూగినీలో మిత్రమండలివారి విజయాలు

రష్యావారికి స్టాలిన్గ్రాడు స్థితి మరల స్థిమితపడుట

బర్మా

బర్మాలో మధ్యభాగమందును, మాండలేకు దక్షిణమునను ఉండే ... బ్రిటిషు విమానాలు ... [illegible]

చైనా

చైనాలో యుద్ధవిశేషములేవి గాని ... [illegible]

పసిఫిక్ ప్రాంతము

[illegible]

మధ్యధరాసముద్ర ప్రాంతము

[illegible]

మించినవి–దీనివల్ల బ్రిటిషువారికేమీ కొంతలాభము కలిగినను, ... చెప్ప కూడదని అనుచున్నారు.

మధ్యధరాసముద్రప్రాంతములో ... [illegible]

రష్యా

[illegible]

మెడగాస్కరు

[illegible]

యూరపుఖండము

[illegible]

[illegible]

అమెరికా

[illegible]

కాంగ్రెసునాయకులతో రాయబారాలు జరిపి లాభంలేదు

పార్లమెంటులో అమెరీ ప్రకటన

నేటి దినం కామన్సు సభలో చర్చాసమయమున కాంగ్రెసువారితో రాయబారము జరిపించియు పండిత నెహ్రూ, ఇతర కాంగ్రెసు నాయకులను గురించియు ప్రశ్నలు అడుగబడెను.

ఖైదీలుగా ఉన్న కాంగ్రెసు నాయకులతో రాయబారములు జరుపుటకు సౌకర్యము లోపడకపోవచ్చునని భారతదేశములో పలుకుబడికల పెద్దలు, గాని సంస్థలు గాని ఎట్టి జ్ఞాపనలు గావించిరా అని ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు అమెరీగారు ఇట్టి జ్ఞాపన ము లేమియు తనకు చేరియుండలేదనిరి.

రాయబారములవల్ల ప్రస్తుతము ప్రయోజనములేదు

లేబర్ పార్టీపక్షమున సౌరెన్సను గారు రాజకీయ ప్రతిష్టంభనకు కాంగ్రెసుతో సంబంధము లేని ... [illegible]

పండిత నెహ్రూ

పండిత జవాహర్లాల్ నెహ్రూగారి ... [illegible]

నెహ్రూగారు ... [illegible]

పండిత నెహ్రూగారు ... [illegible]

పండిత నెహ్రూగారు భారతదేశములో ... [illegible]

గోలకొండపత్రిక

చిత్రభాను సం॥ర భాద్రపద బ॥౧౩ గురువారము

డాక్టర్ బిసెంటు

అక్టోబరు ౧వ తేది భారత దేశమునకు ఒకవిధముగా ప్రేమపాత్రమైన దివసము- ఆనాడు ఇద్దరు మహావ్యక్తులు జన్మించిరి. ఒకరు అనీబెసెంటుగారు. ఇంకొకరు మహాత్మాగాంధీగారు- ఇద్దరూ అనేకవిషయాలలో ఏకీభవించినా ఇద్దరును అనేక విషయాలలో భిన్నించినవారు- ఇద్దరికినీ మతాభిమానముమెండు. ఐర్ దేశములో పుట్టి క్రైస్తవమతములో పెరిగి బ్రాడ్లా నాస్తికతలో మున్కలుగొని తుదకు బ్లావట్స్కీయొక్క థియోసఫీ (బ్రహ్మవిద్య)లో లీనమై ఇంగ్లాండులో కార్మికాదివర్గముల నాయకత్వము వహించి గొప్పఆందోళనవంచలనములను కలిగించి స్త్రీజనోద్యమమునకు దోహద మిచ్చి థియోసఫీతత్వాన్వేషణములో హిందూస్థానమునకువచ్చి అపరవయస్సులో సంస్కృతాన్ని కన్నతల్లికంటె యెక్కువగా ప్రేమించి దాని నభ్యసించి భగవద్గీతను ఇంగ్లీషులోనికి పరివర్తనముచేసి ప్రధానముగా వైదిక మతాభిమానమును వహించి తన పేరునుగూడా వసంతమ్మనుగా మార్చుకొని మన దేశమందు రాజకీయాందోళనమును హోంరూల్ ఉద్యమముద్వారా లేవదీసి మహాత్మాగాంధీగారికి దారిచూపి తుదకు వారి కే ప్రబల ప్రతిస్పర్థి వైయుండి కాలములో ప్రజానురంజకతను గోల్పోయినట్టి ధీర ఈ అనీబిసెంట్ గారు- ఆమె శతవృద్ధ (ఇంచుమించు ౮౫ఏండ్ల వయస్సులో) చనిపోయెను-

హిందూ యూనివర్సిటీకి మార్గదర్శిని ఈమెయే. సనాతన ధర్మోద్ధారకురాలీమెయే. భారతదేశములో పాశ్చాత్యాందోళన పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టినదీ ఈమెయే. హోంరూలుఉద్యమకాలములో సర్ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్ చే సర్ బిరుద పరిత్యాగమును చేయించిన దీమెయే. విద్యార్థులకు బళ్లను వదలివేయుమని బోధించినదీ ఈమెయే. న్యూఇండియా దినపత్రికద్వారానిర్భయముగా స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకై ప్రచారము చేసినవారిలో నీమె అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. ఆకాలములో ఘాటుగా వ్రాసే పత్రికలు లేవు. న్యూఇండియా వెలువడిన దినాలలో ఆమె వ్రాతలకు ప్రథమస్థానము ఉండెను. ఇవన్నియు గాంధీగారు తర్వాత అనుకరించినవారే. సహాయ నిరాకరణోద్యమములో బిరుదులను వదలించినారు, బళ్ళనుండి విద్యార్థులను వెడలించినారు- యంగ్ ఇండియా వారపత్రికను స్థాపించి ప్రపంచ పత్రికాచరిత్రలో కవివిని మెరుగనిరీతిగా దానిని నిర్వహించినారు.

ముస్లింలీగును కాంగ్రెసును లక్నోలో బెసెంటుగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షతను వహించినప్పుడు కలిపియుండిరి- అంతకు ముందుగానుఅటుతర్వాతను మరెవ్వరును కాని ఈకార్యమును నిర్వహింపజాలకపోయిరి. ఆనందర్భమందే లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుగారిట్లనిరి.

We have found our luck in Lucknow and got uin ted 10 the united provin ces.

"లక్నోలో మాఅదృష్టం పండింది. సంయుక్త రాష్ట్రములో మేము సంయుక్తులమైపోతిమి"

రాజకీయాందోళన ఫలితముగా బిసెంటుగారు జెయిలులో నిర్బంధింపబడిరి- ఇవన్నియు గాంధీగారు సహాయ నిరాకరణోద్యమములోచేసి చేయించినారు. వారియుద్యమముపై బిసెంటుగారు తిరుగబడి ప్రతిఘటించిరి. తత్ఫలితముగాఆ పత్రికా చందాదారులందు ౨౦ వేలలో ౧౦౦౦ మంది మాత్రమే మిగిలిపోయిరి. పత్రికను ఆపుకొనవలసివచ్చెను అటుతర్వాత తాను చనిపోవువరకు ఆమెకు మరల ప్రాధాన్యత కలుగలేదు

ఇదొక్క అంశము తప్పితే ఆమె భారతదేశానికి చేసినసేవ అపారము. అద్వితీయము- భారతీయులు పాశ్చాత్యులకన్న తక్కువవారు కారనియు వారికిని ఆత్మగౌరవము సంపూర్ణముగా కలదనియు బోధించిరి. భారతీయుల గొప్పదనమును వారికిచూపి పాశ్చాత్యులు విఱ్ఱవీగినప్పుడంతయువారిపై దెబ్బదీసి వారునాగరికతను భారతీయులయొద్ద నేర్చుకొనవలసినవారేయని నిరూపించిరి బహుమత రాజకీయ చారిత్రిక గ్రంథములను రచించి ఈ దేశపుసేవ చేసెను- అడయారులో ఒకఅద్వైతఆశ్రమమును గ్రంథాలయమును స్థాపించి దేశమందలి ఉత్తమపండితులను ఆకర్షించెను- వక్తృత్వములో ప్రపంచమందలి సుప్రసిద్ధవక్తలలో మొదటిస్థాన మామెదేయని ప్రసిద్ధికాంచెను. ఆమె వాగ్ధోరణి గంగాప్రవాహమువంటిది- భాష స్వచ్ఛస్ఫటికమువంటిది. ఆమె రంగంపై నిలబడేవరకు సభపై సమ్మోహనాస్త్రము విసరివేసినట్లే- హితాహ్లాదినిగాను అహిత భయకారిణిగాను ఆమె ఉపన్యాస మిచ్చుచుండెను. ఆమెచేసినసేవను భారతీయులెన్నటికిని మఱువరాదు. హిందూస్థానమును నా పోషక మాతృభూమిగా చేసుకొన్నాను అని ఆమె పలుమారు చెప్పుచుండెను- ఆమెద్వారా అనేకపాశ్చాత్యులు- యూరోపు అమెరికావారు, మన దేశమునకు తమ ధనమును, విద్యను, తెలివిని, జీవితములను అర్పించిరి- అందులో ముఖ్యులైనవారు జేమ్సు కజిన్సుగారు వారి సతీమణియగు మార్గరెట్ కజిన్సుగారును, డాక్టర్ అరండేల్ గారును, యఫ్ టీ బ్రూక్సుగారును ముఖ్యముగా పేర్కొనదగినవారు ఆమె జీవితచరిత్రము పాఠకులు చదివి లాభపడుదురు గాక-

భండార్కర్ పరిశోధన సంస్థకు నిజాంగారి సహాయము

హైదరాబాదు (దక్కన్) అక్టోబరు౩ పూనాలో భండార్కర్ పరిశోధన సంస్థవారు మహాభారతమును ప్రచురించుటకై రూ ౫౦౦౦ ధన సహాయమును [illegible] నిజాంప్రభుత్వమువారు చేసినారు.

ఇదేవిధమే ఈప్రభుత్వమువారు పోయినసంవత్సరములో ప్రతిఏట రూ౧౦౦ ఆసఫియా గెస్టుహౌస్, ఆతిథ్య నొక అతిథిభవనము కట్టించుటకై రూ౩ ౨౫౦౦౦ మొత్తమును ఇచ్చియుండిరి-

(ఆ-ప్రె-)

పల్లెటూళ్ల దారిద్ర్యమునకు కారణములు

దానిని లేకుండచేయు ఉపాయము

(శ్రీమతి భాగ్యంసుజాత)

పల్లెటూళ్ల దారిద్ర్యమునకు మొదటికారణము తగినంతఆదాయము లేకుండుటయే. రెండవ కారణము వ్యయమధికమగుట దారిద్ర్యబాధను తప్పించుకొనవలయునన్న ఈ రెంటిలోను మార్పు అవసరము- మన తెలంగాణా దేశమునందలి పల్లెటూళ్లలో జీవించువారిలో చాలభాగము వ్యవసాయముపైన ఆధారపడియున్నారు- గ్రామవాసులకు వ్యవసాయముతక్క వేఱుతీరని సాధనము తెలియదు. వ్యవసాయముపై ఆధారపడియుండు మధ్యతరగతి ప్రజలు వ్యవసాయపుపనులు లేనప్పుడు ఊరక కూర్చుండవలసినదే కాని మరియొకపని చేయుటకు తోచదు- సంవత్సరములో మొత్తముమీద నాలుగు మాసములు వ్యవసాయముతో సంబంధించినపను లుండవు [illegible] కాలములోమనియేమితరపనులైన చేసిన ఆదాయము మరికొంత కాగలదు- కానిఅట్టి పనులేమియు కొన్పించుటలేదు-

ప్రజలజీవనోపాధికి ఏమియునడువుట నూలువడుకుట బట్టలు నేయుట మొదలగుకొన్ని వృత్తులు తగియున్న వనియుమహాత్ములు చెప్పుచున్నారు- అ [illegible]

ఇంతేకాదు ఆదాయమువృద్ధిచేసుకొను [illegible] పూర్వప్రజలు వ్యవసాయము [illegible] వ్యయమధికముగా నీయక నిరాడంబరులై సుఖజీవనము చేయుచుండెడివారు- ఈకాలమునందు కష్టపడుట తక్కువ- వ్యయమెక్కువ- పంటలధికముగ పండించుటకు ప్రయత్నములులేవు- జీవితము [illegible] అధికము-

ఇతర దేశములలో ఆదాయమునధికముచేయుటకు ఆలోచనలుచేయుచుందురు వ్యవసాయము నభివృద్ధిచేయుచుందురు-తమస్వలాభముతో చూచుకొనరు-దేశలాభమునుగూడ చూచుచుందురు.

ఇతరదేశములందుపంటలను వివిధమైనపాడుపడినభూములందు సాగుబడి చేయుచున్నారు. ఇతర పాడుపడిన భూములను సాగుబడిలోనికి తెచ్చి ఆదేశమునఎప్పుడుపండేరిపంటలు పండించి ఇతరదేశములకు ఎగుమతిచేసి, లాభమును పొందుచున్నారు; మన గ్రామవాసులందఱుకాదు ఈ కాలమునందేదిపండునో ఆదేశపతిఏటు పండించుట ఉపాయమనవదితోచదు. అందువలననే తెలంగాణ దేశము వెనుక బడియున్నది- దీనికిముఖ్య కారణమువిద్యాలోపము-

వ్యయము హెచ్చుట

[illegible] పూర్వముకంటె పన్ను లధికమైనవి-ఋణదారిద్ర్యములవలననేనకడ్డి మొత్తము పెరిగిపోవుచున్నది,

తెలంగాణరైతులుభరింపలేని ఋణబాధలతో క్రుంగిపోవుచున్నారనియు అఋణవిముక్తులై తగినయుపాయముల నారయవలయుననియు ఈనడుమ ధర్మవరములో నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రమహాసభకు నాయకులును రైతులును సమావేశమై తీర్మానములను గావించియున్నారు- ఆతీర్మానములు క్రియారూపముగ పరిణమించి సఫలమైననే తెలంగాణమందలి యిప్పటి దారిద్ర్యము కొంతవరకు తగ్గిపోవును- వడ్డీఎక్కువవచ్చుటకు [illegible] వినబడెను

పల్లెటూరి ప్రజ లెంతకష్టపడి వ్యవసాయముచేసినను అది, వర్షము, వాయువు మొదలగు ప్రకృతి [illegible] వ్యర్థమైపోవుచున్నది. ప్రకృతితో సంబంధించిన అతివృష్టి అనావృష్టి దోషములవలన సస్యములకు బాధకలుగకుండునట్లు కాలువలు ఏర్పాటుచేయుట నకలమందియు, చెరువులనుండియు, [illegible] ప్రభుత్వవిధియైయుండును- ఈకార్యము మన దేశమునత్వరితముగా నిర్వహింపబడుటలేదు

ప్రజాసామాన్యమునకు దారిద్ర్యమును [illegible] మార్గములను [illegible] దొరతనము వారివలన కావలసిన సాహాయ్యము [illegible] ఇవి రెండును దారిద్ర్యమును లేకుండచేయుమార్గములు

ఆదాయమును అభివృద్ధిచేయుటకు మార్గము లేనియున్నప్పుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుట కష్టతరము మన తెలంగానదేశపరిస్థితుల బట్టియాలోచించి మాహిగ ఈకార్యమును చేసినచో ఆదాయముఅభివృద్ధిపొందునని [illegible] గ్రామములోకాని [illegible] స్థితులను బట్టి ఏకార్యము చేసినచో ఆదాయముఅభివృద్ధిచెందునో యోచించి [illegible] చేయవలసియుండును-

గ్రామప్రజలుకష్టపడి సంపాదించిన ధనము [illegible] దొరతనమువారికిపోవగా

సవరింపు

హై- ప్రభుత్వప్రచురణ [illegible] గారు మాకిట్లు ౩అక్టోబరునాడు వ్రాసినారు-

"[illegible] పత్రికా [illegible] విషయములో [illegible] విషయములు దూరించి-[illegible] వాటిని సవరించుట అవసరమున్నది-

ఒకటిరెండుసార్లుగా బ్రిటిషువారు ఒడంబడిక [illegible] ప్రభుత్వంవారు [illegible] నిజాంసర్కారు-ఇట్లుతెలుపటచేత కొంత తప్పుభావములో [illegible] అనిఉండవలెను. "[illegible] మిలిటరీ గ్యారంటీలను [illegible] అప్పుడు దక్షతం [illegible] ఇవ్వలేదని తెలుపుటకు [illegible] అనుటకు ఉన్నది-

రెండవది యుద్ధమునాలాన [illegible] పరిశ్రమల [illegible] "యుద్ధానంతరమ ఈపరిశ్రమలు బ్రిటిషిండియాలో పోటీగా స్థాపించరాదని మాప్రభుత్వమువారు కోరినారు" ఇదికూడా సరికాదు- [illegible] పరిశ్రమలుచాలాఅవసరము [illegible] వాటితో ఇండియా [illegible] అన్యాయం [illegible] నష్టంకలుగకుండా [illegible] అంగీకరించినారు"

• • • • • •

దసరా [illegible] నిజాముదళమి [illegible] అక్టోబరునాడు హైదరాబాదుక్రికెట్టు [illegible] అధ్యక్షులనుండి [illegible] మధ్యాహ్నము ౨ గంటలనుండి ప్రారంభమగునని కార్యదర్శిగారు తెలుపుచున్నారు.

... ...

[illegible] బాలికల ఉన్నతపాఠశాల యొక్క పాఠవిద్యార్థినులకు ది ౯-౧౦-౪౨ శుక్రవారము సాయంకాలము ౩గంటలకు [illegible] తప్పకుండా పాఠవిద్యార్థినులందరు ఉన్నతపాఠశాలాభవనమునకు తప్పక రాప్రార్థన.

ఇట్లు

టి.ప్రేమలత.

... ...

మిక్కిలినమ్మకమై [illegible] పట్టణములకు విదేశములకు [illegible] ప్రజలుపట్టణములకుపోవుటకు [illegible] ఇతరభాగ్యములకు విశేషముగకోల్పోవుచున్నారు.

మనముతలంచితే [illegible] మనకు [illegible] సగపాలగాళ్ళవాటిని [illegible] కొంతద్రవ్యమును [illegible] వానిలోకూడ విదేశములవారికి భాగ్యము విద్యయును, కోర్టులు, [illegible] ప్రతిమెండను [illegible] పోటీచేయుచున్నారు.

ఈనడుమ [illegible] దసంస్థానము వారు తమసంస్థానములోని ప్రజలు [illegible] కార్యములందు [illegible] దవిశానమను చేసినట్లు కొన్నిదినములక్రిందటవినియుంటిమి- [illegible] గ్రామములు, దివాణములు [illegible]

కొన్ని సూచనలు

పల్లెటూరి ప్రజలుగమనించవలసిన విషయములో కొన్ని టిని గుర్తు వ్రాయుచున్నాను- పరిశుభ్రత, ఆరోగ్యము, [illegible] సర్వబాధానివారణముకొరకు, [illegible] పయోగించవలయును- [illegible] ఉదయమున లేచి [illegible] తరువాత [illegible] అనావశ్యకమైన ఖర్చులు [illegible] మాయుకొనక ఉండ ద్రవ్యమున్నదనికాని, అప్పుదొరుకుననికాని వ్యయము చేయరాదు- చీటిపాటలకు [illegible] పెండ్లిండ్లు, చావులు మొదలగువిషయములకు [illegible] వ్యవసాయవృత్తియందు [illegible] పద్ధతులు [illegible] ప్రారంభించి [illegible] లాభకరముగా చేసికొనవలయును.

అవకాశమున్నచో [illegible] ఎక్కడ వచ్చేకొనవలయును-

మంచిమిత్రులు [illegible] రాజకీయజ్ఞానము సంపాదించవలయును-

శుభాశుభములందు [illegible] చేయవలయును-

బాధ్యతైనంతవరకు స్వదేశీవస్తువులను వాడవలయును:

గ్రామములందు పంచాయితీస్థాపించి [illegible] పెద్దలతోకూడి [illegible] ఐకమత్యముతో గ్రామము బాగుచేసుకొనవలెను-

అన్నిటికిని ధనము [illegible] పూర్వజన్మకర్మ [illegible] అను [illegible] పనిచేయుకుండ [illegible] దేశమునకు [illegible]

[illegible]

పవిత్రోత్తమ సంవత్సరంనాడు [illegible] మహామహుల [illegible] హైదరాబాదు యువకులకు సందేశమిచ్చిరి- నూతనసంవత్సరం [illegible] ఏమికష్టములు [illegible] ఏమిలాభమును [illegible] మొదలగు [illegible] యొక్క ప్రభుత్వ [illegible] సిద్ధపడవలెనని బోధించిరి-

.. ...

ఇదేవిధముగా రాజా ధర్మకరణ్ బహద్దరు [illegible] యువకులకు బోధించిరి- హిందూ, ముస్లిం సఖ్యత [illegible] రాష్ట్రములో [illegible] అని వ్రాసిరి-

... ...

మంగళవారము [illegible] ప్రారంభదినమునాడు హైదరాబాదునగరములో మహాత్ముల [illegible] రాజాబహద్దరు [illegible] గారు [illegible] ఉపన్యసించిరి- మహాత్ముల [illegible] హైదరాబాదునగరమును [illegible] ఉపన్యసించిరి-"ఈదినము [illegible] దసరా [illegible] బహద్దరుగారు [illegible] ౧౯-౫-౩- నిజాం గారి [illegible] హిందూముసల్మానుల [illegible] ముసల్మానుల [illegible] ఉత్తరహిందూస్థానంలో [illegible] రాష్ట్రమంతటను వ్యాపింపజేయవలెను- హిందూ ముసల్మానుల [illegible]"

దసరాఉత్సవములు- హైదరాబాదులో [illegible] ప్రతిసంవత్సరము [illegible] సంవత్సరముకూడ దసరాఉత్సవము [illegible] [illegible] హైదరాబాదు [illegible] లోకూడ [illegible] [illegible] ౧౯-౩-౧౦ [illegible] ౩-[illegible] ౧౧-[illegible] ౧౨-[illegible] నారాయణ, ౧౩-[illegible], ౧౪-[illegible] సైదాబాదు-

[illegible] హైదరాబాదు [illegible] (కింగ్ కోఠి) [illegible] ప్రకటించబడుచున్న [illegible] ఈసంవత్సరము [illegible] ప్రభుత్వమువారు [illegible] రాజా [illegible] గారు, [illegible] బహద్దరు, [illegible] ధర్మకరణ్ గారు [illegible]

ఇట్లు

బి. రామచేత్రి

[illegible]

. . .

న్యాయమూర్తుల మార్పు

హైదరాబాదు హైకోర్టు [illegible] న్యాయమూర్తిగా [illegible] గారు [illegible] నియమింపబడినారు. [illegible] జిల్లా [illegible] గారు [illegible] నియమింపబడినారు-

... ...

[illegible] సోమవారం [illegible] రావుగారు ఒకసభలో [illegible] ఉంచినారు.

... ...

హైదరాబాదు [illegible] నిజాంగారి [illegible] పరిశీలించినారు

ధాన్య క్రయము
సాహుకారుల గుత్తా

[ఒ—వి—] యల్లమ్మరంగాపురము ఆబాను ౨౬—

ఈ గ్రామము మహబూబునగరు జిల్లా కల్వకుర్తి తాలూకాలో చేరినది— దీనిగృహసంఖ్య ౫౩౦— జనసంఖ్య ౨౦౩౮ కలదు— ఈసంవత్సరము వర్షములు సరిగా కురియనందున పునాస పైరులు చాలహీనముగానున్నవి— చెరువులు, కుంటలయందు నీరు అసలేలేదు— బావుల క్రిందమాత్రము కొద్దిగా వరిపైరు చేయబడినది కాని తీక్షణమైన ఎండలచే పశువులు మేతలాగ లేకయుండుటేగాక బావులలో ఇప్పుడే నీరు లేకుండ అయినది— ఇంకా వేసవికాలము ఎట్లుండునో తెలియదు— ఇప్పుడుకూడా నెలనుండి వర్షములేక పైరులన్నియు మాడిపోవుచున్నవి— జనులకు తిండిలేక చాలా కష్టము అనుభవించుచున్నారు—

కాలపరిస్థితిని జూచి సాహుకారులు ఏకొద్ది మందికో సహాయపడుచున్నారు. అదియును ధాన్యము అర్ధనాగుకు, అనగా తూముకు తూమున్నర వాయిదాధర, అనగా ఉద్దెరధర రంకెగ తూముకు ౨ రూపాయిలు, పచ్చజొన్నలకు అయిన నెలవాయిదా. ఇదేరీతి ఇతరవస్తువులన్నియు యుద్ధము పేరుతో ఇదేమంచిసమయమని విపరీతమైనధర లకమ్ముచున్నారు— ఇచ్చటి రైతులందరును అర్థికముగా సాహుకారుల చేతులలో చిక్కియున్నారు—పంటరాకముందే సాహుకారుల ఇష్టప్రకారము చేలపైన కొలిచివేసినారు— వేరుశెనగ కొలత [౨౪] (౨౫) సేర్లకుండను ఒకరూపాయ— ఇట్టే ఇతరములుకూడ—ఇచ్చటివిశేషమేమన సాహుకారులతప్ప ధాన్యమును ఎవరుకొనకుండ గుత్తాగా ఏర్పడనున్నది— ఇచ్చటిజనులు ఈరీతి క్రుంగిపోవుచున్నారు—

ఖద్దరు దీక్షగైకొనుట

(స్వ—వి—) చందుపట్ల, ఆబాను ౨౬

౨౬—౧౨—౧౩౫౧ఫ—శుక్రవారము పగలు ౧౨—౩౦ గంటలకు పురజనులు శ్రీఅంజనేయదేవాలయములో గుమిగూడి తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించినారు—

ఈ గ్రామములో రాట్నముల యొక్కయు నూలువడకువారియొక్కయు సంఖ్య అసంతృప్తిగానుండుటచే అధికసంఖ్యలో నూలువడకుటకై కోరనైనది. ప్రత్తియొక్క పండించుటకును ఖద్దరు ప్రత్యేకముగా వాడుటకును ప్రజలను ప్రోత్సహించనైనది—

౨౦సంవత్సరముల క్రితము తనకార్యనిర్వాహకులకొఱకలన ప్రథమసంవత్సరమున నేయబడినట్టి ఆంధ్రాభ్యుదయ గ్రంథాలయమును పునర్జీవములోకి తెచ్చుటకై కోరనైనది—

దేశములో గోధుములు లభించనందువలన రాబోవు చిత్తకార్తెముందుగా విత్తనపుగోధుములను సప్లయిచేసిన బాగుండునని ప్రభుత్వమువారిని కోరనైనది—

ఈ దిగువ నామములుగలవారు ఇక జీవితాంతమువరకు ఖద్దరువాడగలమని ప్రతిజ్ఞలు పూనినారు—

కోటగిరిచిన్నకిష్టయ్య, కోటగిరిపెద్దకిష్టయ్య, కోటగిరిలక్ష్మయ్య, మంచుకొండ వెంకటేశము గార్లు ఇతరులుగూడా ఒప్పుకున్నారు—

జోగిపేట.

(స్వ—వి) ఈ గ్రామములో మేకలకు కోయుటకుస్థానికలోకల్‌ఫండు మేటింతరఫున ఊరిబైలు వద్దప్రత్యేకపుచేర్పాటుకలదు— కానిసరియైన నీటివసతిలేనందున మైకలనుపల్లికు రోడ్డుపక్కన కోయుచుండెడివారు. ఆస్థానమంతయురక్తముచే మైమాచువారలకుఅసహ్యముగానుండెడిది, మరియు మాంసముదుకాణములో మాంసముఅమ్ముచుండెడివారు, ఈస్థానమున కేప్రక్కకుకల్లుఅమ్మకంకలదు. త్రాగుబోతులు కొందరు బాటమీద కేత్రాగుచుండురు— ఈవిధముగా గ్రామమున అరోగ్యపరిస్థితులు కొంతకము కలుగుచుండెను— మెదకుజిల్లా ఆరోగ్యోపదేశకులగు శ్రీమాన్ పండితరామరాజుగారు స్థానికతహశీల్ దారుతో ఈవిషయమును ముచ్చటించి చాలశ్రద్ధవహించవలెననివిన్నవించిరి—ఇందుపైతహశీల్ దారువారంగోరాజాగారికి పైమాదువిషయములలో తగుఏర్పాటులుచేసిరి. ఇప్పుడు మేకలను కోయుటకుఊరిబైలుపల్లప్రత్యేకపు ఏర్పాటుచేయబడినవి—మాంసముదుకాణములకు జాలీలు పెట్టబడుచున్నవి. కల్లుత్రాగువారికంపౌండులోనే త్రాగవలెనని అజ్ఞాపించినారు— ఈ గ్రామములో గల్లీలలోని మురికికాల్వలలో మురికిదుర్వాసనయొక్క ఇబ్బందియున్నది; అట్టిగల్లీలన్నియుదోమలకుతావులై రోగకారకములగుచున్నవి— దోమలచే రాత్రులందు చాలబాధకలుగుచున్నది. పెద్దబజారులైన కాల్వలనుండి నీటిచే యిండ్లవల్ల దుర్వాసన అధికమైదోమలుయొక్క అగుచున్నవి— మురికినీరు సరిగాపారదు కాల్వలు యెత్తుగుట్టలు వుండుట కల్లమురికినీరు రోడ్లపైనుండి నిలచి యుండును—

వైర్యాపాజెక్టు పంటలు

క్రిందటిసంవత్సరము చెరువుకు నీరువచ్చినందున రైతులు అనేకయిబ్బందులు పడ్డారు— కొద్దినీరున్నందుటవలన సర్కారువారు యెకరాకు ధరచేయుమనికొందరిరైతులను ప్రోత్సహించుటచే చేసినారు. మరికొందరు జొన్న, మొక్కజొన్న వగయిరా కుష్కిపయిరులు చేసినారు—రెండుగారు చేసినటువంటి రైతుల కష్టనష్టములు చెప్పనలవిగాకుండెను—గిర్దాడు మేలాలుకూడ కాలేదు— జొన్నచేసినకొందరిరైతులకుమాత్రము కొద్దిరోజు గొప్పరోజుపండిందని వొప్పుకోవలసినదే. కానియొక రానికిఆరబస్తాగూడా పండటుటంటే రైతులు చాలామందివున్నారు—ధారామాత్రం తరీరకముతీసుకోనకుండా కుష్కీ రకముకంటే రెట్టింపుగా వసూలుచేసినారు—

యీసంవత్సరము చెర్వులో నీరువున్నది. కానివిత్తనాలువడు రైతులకు అవర్ధలేనందున జిరాయితీడిపార్టుమెంటుకు తక్కావీ వ్రాసినారు— వారికి సప్లయిలేక కాబోలు సరియైనకాలంలో విత్తనాలు రైతులకు అందించలేకపోయినారు—అందువల్ల సరియైనకార్తిలో నాటుపడలేదు— మూర్గేసర్కారువారు దటికోయుపడ్డదన్నటుల వరికితెగుళ్లు ఆరంభించాయి—యీమధ్య జిరాయితీ మద్దతుగారికి తెగుళ్ళుచూపుటకు గాను ఒకదరఖాస్తు పెట్టుకుంటిమి. ౩౧—౧౨—౫౧ తారీకునవచ్చి కొన్ని గ్రామాలభూములను చూచారు. పూర్తిగా చెడినటువంటి పొలములు సెంపర్లుతీసుకొనుటకు ప్రాజెక్టుపొలమంతా తిరిగి చూచుటకుగాను తాలుక్దారుగారిని నియమించారు మద్దతుగారు నుదియొక సారికస్తావుని తొందరపనులవుండుటచే వెళ్ళినారు— కనుక యీసంవత్సరము పగముధారా తీసుకొనుట న్యాయమని ప్రభుత్వము వారిని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాము. లేనియెడల యిచ్చటిరైతులు యేనాటికి బాగుపడుటకు అవకాశములేదని మనవిచేయుచున్నాము—

ఇట్లు
వైర్యాప్రాజెక్టు
ఆంధ్రజనసంఘ ప్రతినిధి
గుంటుపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య.

ఇబ్రాహీం పట్టణము

(స్వ—వి) ఆబాను ౨౬

ఈ గ్రామము బాగాయతు జిల్లాలో చేరినది— వర్షకాలారంభమునందు యిక్కడిచెరువులో కొంతనీరువచ్చుటచే యిచ్చటిరైతులు ముందువర్షములవలెనే చెరువులో నీరువచ్చుననుఆశతో ఎంతో ఉత్సాహముతో సేద్యముచేసిరి—ఇప్పుడు ఏమాత్రము వర్షములేక చెరువులోనినీరు సేద్యభూమికంతయు పారుటదుర్లభముగా భావించుచున్నారు—తుదిభాగమందుండేడివైపునకు నీరుకొలది దినములనుండిలభించుటయేలేదు—అయుదము పైరు పురుగువల్లనష్టపడినసంగతియిది రకే తెలిసినవిషయము— పునాసపైరుమాత్రము చాలమంచిగాపంటనిచ్చునట్లుగా ఎదుగుచువచ్చెను—సకాలమున వర్షములు కురియక ఒకవిధమైనపురుగుకలిగిలుటవల్ల జొన్నచేలన్నియు ఈపట్టీలో గ్రామాదులన్నిటిలో నాశనమైపోయినవి— ౧/౨ పంటలుకూడా పండుననుఆశలేదు—బావులలోయిప్పుడే నీరుతగ్గుచున్నది— ఇప్పుడేయిట్లున్న వేసంగిపంటలు శూన్యమనితోచుచున్నది—అపరిమితముగాధరలుపెరిగిపోవుటచే యిచ్చట కొంతతిరుబంగారముకూడా దొరుకుటలేదు—గ్యాసునూనె అసలేదొరకదు—ప్రజలకుఅవసరవస్తువులభింపకపోవుటచే చాలకలవరపడుచున్నారు— క్రిస్మసుపండుగచందావసూలుకై దుర్వంతాలూకుదారుగారు మొన్నటిదినమువచ్చి నేడు వెడలిపోయినారు—

యిచ్చటికిసమీపమునందేగల కమాల్యారంగుబహదరుగారిజాగీర్ గ్రామమైన రాయప్రోలనందు పట్వారిగారియింటియందు దాదాపు౬౦౦ తెలగలబంగారునగలు దొంగిలింపబడినవి— అట్టికేసువిచారణకై టీయిల్లాలపోలుహాశిమీ పోలీసుగారుకూడా వచ్చియున్నారు—

ఇచ్చటుఅందరిఅభిమానములు మారగొన్నడాక్టరుగారైన శ్రీయుత జి—జవార్ధనరెడ్డిగారిని బదిలీచేసినారు— వారిపిడోక్టరులను యిందు స్థానికక్షేత్రపక్షమున ఒక ల్పావతావిందోసగబడెను—వారువచ్చికొద్దికాలమేయైనను తమకాంతశీలాల్యాదిగుణములచే అందరి ప్రేమను జూరగొనిరి—

వ్యవసాయపరిస్థితుల హీనత

(ఓ—వి) బిజ్జారం ఆబాను ౨౫—

బిజ్జారం గ్రామము కొల్లకపూరు తాలూకాలోనివాటు సాలాయజంగుబహదరు గారిజాగీరులోనిది— ఈ గ్రామం గృహసంఖ్యకనీసము ౧౫౦ జనసంఖ్య ౬౦౦లకుపైగానున్నది—పుబ్బకార్తె మొదటిపాదం నుంచి వర్షములేక పైరులు మాడుచున్నవి— చెరువులలోనీరులేదు—బావులనుండికొంత తరీసేద్యముచేసిపండించినారు—కానినీరువరిగా లభించుటలేదు— పశువులకు అడవిలో మేతకూడ లభించుటలేదు— మీటలతోలితోలి నాశమైనవి—ఉత్తరకార్తెలో అక్కడక్కడ గ్రామముచుట్టుపల్లెలలో వర్షముపడినది—కాని ఈ గ్రామంలో పుబ్బకార్తెమొదలుయింతవరకు వర్షములేదు—ఈ గ్రామంలో అన్నియుత్తపుప్పునీటిబావులే. గ్రామసమీపమునఒకవటికలదు. గ్రామజనులందరు ఈవాగునీరే త్రాగుదురు. ఇప్పుడదీనీరు యెండిపోవుచున్నది—

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి

(ఓ—వి—)

మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో చేరిన యిప్పటూరు గ్రామంలో మల్లవీరయ్యగారింటిలో యుండిన శ్రీగంగాధరాయుర్వేదౌషధాలయములో ప్రతిసంవత్సరమువలెనే యీయేడుకూడా శ్రీపార్వతేయ భాద్రపదశుద్ధచవితి సోమవారం గణపతినిస్థాపించి యేడురోజులవరకు పూజాదులుజరిగినవి ఉరువు తరువాతిరోజు, మధ్యాహ్నం రెండుగంటలకుండి గ్రామములో గణపతిఊరేగింపుదీని పారమంత్రం గంగలోకలిపిరి— యిందులో సుమారు ౫౦౦మంది జనముండిరి—౧౦ మంది మహమ్మదీయులుకూడ పాల్గొనిరి—

అవురువల్లి

[ఒకవిలేఖరి] ౨౬ ౧౨—౧౩౫౧,

ఈ గ్రామము మహబూబునగరుజిల్లా కల్వకుర్తి తాలూకాలో చేరినది—హైదరాబాదుకు నలుబది మైళ్ళ దూరముననుండును— ఇచటిగృహసంఖ్య దాదాపు౧౦౦ ఉండునను, జనసంఖ్య సుమారు ౫౦౦లకుపైగానుండును. ఈసంవత్సర మీగ్రామములో మృగశిరకార్తెయందు ఒకవర్షముపడి చెరువునకు కొద్దిగానీరువచ్చియుండెను. అట్టివానకు పునాస విత్తనాలువేసి చెరువుకిందవరిసేద్యముచేసినారు అటుతరువాతనుండి పెద్దవర్షములుపడకపశువులకు మేతలుబొత్తిగాలేకుండ ఎండిపోయినవి— త్రవ్వేటులకు దానికిమూడుబదులుండవు— పునాసచేనులుపూర్తిగా ఎండుచున్నవి—పశువులకు మేతలేనందున ఎండిపోవుచున్న చేనులోనే మేపుచున్నారు—మాగ్గిపైరులుమాత్రము ఆగజాలముగాలేవు—బావులలో నీరులేక వరిచేలు ఎండిపోవుచున్నవి—

ఈ గ్రామంలోకూలిజనం బాలఉన్నారు—తిండికిలేక గ్రామాంతరం వెళ్ళినారు మిగతవారు ఉపవాసములతోగడుపుచున్నారు— ఈ గ్రామమందు తాళ్లకుంట అనుచెరువుగండిపడెను, నిరుపయోగమైనది—అట్టిచెరువును బాగుపరుచుటకుగాను అధికారులకు తెలుపగా యిదివరకు రెండుమూడు వచ్చి కొలతలుకొని పోయినారు—కాని యింతవరకు మరమ్మతుప్రారంభము కాలేదు—బీదకూలీవారు అట్టిమరమ్మతుకై అతురపడుచున్నారు—

కావున ప్రభుత్వమువారీ బీదరైతులమొర నాలకించి వీలైనంతత్వరగా చెరువుపని ప్రారంభించినచో, కష్టపడుచుండినట్టి వారిని బ్రతికించినవారగుదురు. మా అభిప్రాయము అధికారులు గూడ వెంటనే గ్రామందొరలచేసి బీదజనులకు తగుసహాయము నొనర్చి తమవిద్యుక్తధర్మమును నెరవేర్పగలరని నమ్ముచున్నాము—

ఈసంవత్సరము జమాబందీసమయమున రైతులయెడ చాలాఅన్యాయము జరిగినది—జమాబందివిషయములో బాగాయతుజిల్లాలో మురాఫాలుకొన్ని చేయబడినవి—కానిఅవి కొట్టివేయబడినవి—

దయామయులగు ప్రభుత్వమువారు సర్కారీ ముకాణముఏర్పరచియు, గతసంవత్సరముల మాదిరి లవ్వలు కిస్తుకన్నముండే ప్రత్యేకమాఫీలు ౦౪౨రూపాయలప్రసాదించి బీదప్రజల, రైతులయిబ్బంది తొలగించెదరని ఆశించబడుచున్నది.

ధరల కంట్రోలు

స్టేటుకౌన్సిలులో పండితకుంజ్రూ విమర్శ

క్రొత్తఢిల్లీ, సెప్టెంబరు-౩౦

నేడుస్టేట్ కౌన్సిలుసభలో ఇండియాప్రభుత్వమువారిధరలకంట్రోలువిధానమువిషయమై పండితకుంజ్రూగారు ప్రతిపాదించినతీర్మానముపై చర్చపూర్తికాకమునుపే సభసమావేశము అంతమొందెను-ఆతీర్మానముపై చర్చబడ్జెటు సమావేశములో ముగింపబడును.

పండితకుంజ్రూగారు ఈక్రిందతీర్మానము ప్రతిపాదించిరి.-

"ప్రస్తుతధరలకంట్రోలుపద్ధతి తగినట్లుగాలేకపోవుటమాత్రమేగాక నిష్ప్రయోజనముగూడనైనది-ఆపద్ధతితొలగించి, ప్రభుత్వమువారే స్వయముగాఇప్పటికంటె యెక్కువవస్తువులధరలనుకంట్రోలుచేయుపద్ధతి నవలంబింపవలెను- ప్రభుత్వమువారవలంబించువిధానము ప్రధానవస్తువులసప్లయి, సరఫరాలకునుధరలకును వర్తింపవలెను-మరియునీపద్ధతి ఉత్పత్తిదారులయొక్కయు, వస్తువులనుపయోగించువారియొక్కయు, దళారీలయొక్కయు క్షేమమును కాపాడునట్టిదిగా నుండవలెను."

క్రొత్తపద్ధతి అవసరము

తీర్మానముప్రతిపాదించుచు పండితకుంజ్రూగారిట్లుచెప్పిరి:-

ధరలుపెరుగుటవల్ల వ్యవసాయదారులకు లాభముకలుగుననియు; ఈకారణముచేత అసలుధరలు కంట్రోలుఅవసరములేదనియు కొందరనుచున్నారు-కానిఈసందర్భమున ఒక్కవిషయము యాలోచింపవలెను- చాలాకాలమునరకు ధరలనుకంట్రోలుచేయకుండాచేయుచుండిరి-స్థితిగతులు దుర్భరమైనప్పుడే కంట్రోలుప్రారంభించిరి-ఇప్పటికిగూడ అన్నివస్తువులమీద కంట్రోలులేదు-కొన్ని టోకుకే నిఆహారపదార్థములధర కంట్రోలున్న గోధుమలవంటివస్తువులధరకంటె యెక్కువగానున్నది-

రెండవకార్మికులు ఉత్పత్తి బాగుగాకొనసాగించి.ప్పుడే యుద్ధనిర్వహణము బాగుగాజరుగును- కార్మికులు పట్టణప్రాంతములో నున్నారు- ఈకారణముచేత ధరలకంట్రోలుఅవసరము-ప్రస్తుతధరలకంట్రోలుపద్ధతి నిష్ప్రయోజనమైనది- ఏ ఫలితములుకోరి ఈపద్ధతినవలంబించిరో అఫలితములుదానివల్ల కలుగలేదు- వ్యవసాయదారులు ఎక్కువఆహారపదార్థములు పండించుటకు ప్రోత్సాహకరముగానుండుచర్యలు గైకొనవలెనని సున్నది-ఆక్రమధరలు నిర్ణయించుటవల్లనే యిదిసాధ్యమగును-ఇంతియకాదు-సివిల్, సేవరక్షణావసరములు రెంటికి కావలసిన ఆహారపదార్థములు ననుకొనుటకై ఒకసంస్థ యుండవలెను- ఒక్క గోధుమలపైమాత్రమే గాక యితరధాన్యములపైనగూడకంట్రోలుండవలెను- కొనుగోళ్లుచేయుటకు సరఫరాచేయుటకు కొద్దిమందినద్దకు అప్పగించుకొని, వారికిలైసెన్సులొసగవలెను- కేంద్రప్రభుత్వము, రాష్ట్రీయప్రభుత్వములుఅవసరములకై కొంతఆహారపదార్థములను నిలువచేసియుంచుకొనవలెను-దక్కర్లు ఉప్పు, కిరసనాయిలు, బట్టలపైగూడ కంట్రోలువిధింపవలెను.-వాణిజ్య, యుద్ధరవాణాశాఖలమధ్య సంపూర్ణముగపరస్పరసహకారభావముండుటవసరము- సంస్థానములను బ్రిటిషుఇండియాతో సమానముగాచేసి, ధరలకంట్రోలువిధానములో సంపూర్ణముగావారితోడ్పాటుపొందుటకుగాను భారతసంస్థానములతో రాయబారములు ప్రారంభించుటకూడ అవసరము-

---

హాసనుతాలూకాలో పోలీసు కాల్పులు

బెంగుళూరు, సెప్టెంబరు-౩౦

బెంగుళూరుకు ౧౫౦ మైళ్లదూరంలో ఉన్నహాసనుతాలూకాకొనసరకొప్పలుగ్రామంలో ఒకగుంపుదయెదురయిననగా పోలీసులుదుమాకులనుకాల్చిచెదరగొట్టవలసి వచ్చినట్లు వార్తలుఅటియొక్కడ తెలిసినది- కొందరికి గాయములు తగిలెను-గాయములుతగిలినవారిని ఆసుపత్రికిచేర్చిరి-

కల్లుతీసుకొని పోవుచుండినలారీని ఒకగుంపు విద్యార్థులు నవాయెమురొక్కచుట్టున్న పోలీసువారిఅగుంపును పొమ్మంటేపోకున్నట్లున్న వారిపైకిరద్దర్వన్నించిరిగేటట్లుండగా పోలీసువారుపైకెప్పినట్లు ఆత్మరక్షణకై తుపాకులు గాల్చినట్లున్నటకతడవము తెలియుచున్నది- ఈకాల్పులవల్లఎవరుచావలేదు-

---

ఇండియాకు వెంటనే స్వాతంత్ర్యము

ఇండిపెండెంటు లేబర్ పార్టీ సూచన

ఇండియావిషయమై ప్రభుత్వ శాసనమునందు తాత్కాలికముగా కొన్నిసవరణలు చేయవలెనని బుధవారముప్రవేశించినబిల్లును బ్రిటిషుకామన్సు సభలో ఇండిపెండెంటు కార్మికపక్షమువారు పంపిరి-

"రాష్ట్రప్రభుత్వముల సమస్య లన్నింటిని పరిష్కరించుటకు ముఖ్యంగా భారతకేంద్ర ప్రభుత్వసమస్యలను పరిష్కరించవలసి ఉండగా వాటినిగురించి యేమియులేకుండ రాష్ట్ర ప్రభుత్వసమస్యలను గురించి మాత్రము చర్చించు బిల్లు రెండవప్రతిపాదనను సభవారుఅంగీకరించుటకేమ" అని ఆప్రతిపాదనలోగలదు- ఈవిధానముపలయమూ గాంచునట్లును అసవరణలో తెలుపబడినది-

స్వతంత్రకార్మికపక్షమువారు యితరపక్షసభ్యులను కొందరి తోడ్పాటుతో భారతదేశములోని ప్రస్తుతక్లిష్టపరిస్థితులను తొలగించుటకు వెంటనే సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నీయవలెనని గట్టిగాకోరదరు-రాజకీయఖైదీలను విడుదలచేయవలెననియు అడిగెదరు- ఈవిధముగా తాత్కాలికశాసనములచేయుటను వారు విమర్శించెదరు-

---

ప్రతిష్టంభన పరిష్కారము

రాజగోపాలాచారిగారి సూచన

మద్రాసు, అక్టోబరు ౧-

శ్రీ-సి- రాజగోపాలాచారిగారు ఈక్రింది ప్రకటనగావించుచున్నారు-

కాంగ్రెసు వెలుపలనున్న భారతీయులుఒడంబడికకువచ్చినట్లుతోచ్చిన ఇట్లుఒడంబడికకువచ్చినవారందరు కాంగ్రెసుపై సవాలు చేయవలెనని మాంచెస్టరుగార్డియనుపత్రికగావించిన సూచన నిరుత్సాహముకలిగించుచున్నది- అమెరీగారిపైఖరి భారతదేశచరిత్రవిషయమైఅయినసరేఅసత్యములు- భారతసమస్యా పరిష్కారమునకుగాని, యుద్ధప్రయత్నమునకుగాని తోడ్పడవు- భారతదేశస్థితిగతులుచాలప్రమాదకరముగానున్నవి కొండుకుండుటకు అమెరీగారు చెప్పుమాటలవలన మిత్రమండలివారు సంతృప్తిచెందియుండుట ప్రమాదకరము- అప్పుడప్పుడు ఈమా మనఃపూర్వకముగాఅమెరీగారుచేయు ప్రసంగములను భారతదేశములో వ్యతిరేకత్వముచేయును-భారతదేశమునుండిరికితెల్పివారు అమెరికాలోగూడ చాలమంది యుండుటచే అమెరిగాలో ఎమెరీగారి ప్రచారముసార్థకముకాదనియే నాయుద్దేశ్యము-

యుద్ధమునకుసంబంధించినప్రధానసమస్యయేదనగా భారతదేశమునందలిరాజకీయ, సైనికస్థితిగతులనుమిత్రమండలివారు యిప్పటివలెనేయుండనిచ్చుటక్షేమమా? ప్రజల ఉదాసీనభావమును, ప్రతికూలభావమునుమిత్రత్వముగా మార్చుటవసరమనిఇండియాప్రభుత్వమువారుగూడఅంగీకరించుచున్నారు-కాని మానవను క్రుతిదిమ్మర్చుటమనివారనుచున్నారు- రాజకీయపటలందని నేను సవవిచేయుచున్నాను

రాజప్రతినిధి శాసనసభయందు సభ్యులును ఐదవనాడి భారతదేశములోవివిధమతములప్రతినిధులుగాపేరుగాంచినపెద్దలనుయుద్ధసమయమునకనక్యూబినెట్టుగా నియమింపవలెనని పార్లమెంటువారుఉత్తరువుచేయవలెను- సైనికవ్యవహారములమీదఅధికారముబ్రిటీషువారిఅధీనమునకే యుండనిండు- కిర్ప్సరాయబారముసమయమునయిందుకు కాంగ్రెసువారంగీకరించియేయుండిరి-ఇచ్చినఅధికారమును, బాధ్యతను అంగీకరించుటకుగాని నిరాకరించుటకుగాని జైలులోనున్నవారికవకాశమొసంగవలెను-ఈబాధ్యతనువారు నిరాకరించెదరనినేను యేమాత్రమును తలంచుటలేదు- ఎవరైనవారినిరాకరించవలసివస్తే రాజప్రతినిధి వారిని విడిచినమీదటయిట్టి పరిస్థానము ప్రారంభించుటకు-ఇప్పుడుచెప్పుచున్నసూచనలన్నియు యుద్ధానంతర సమస్యలకుసంబంధించినవి- ఈసమస్యలపైయిప్పుడే నిర్ణయముగావింపవలెనియు అవిమిత్రమండలివారిమధ్యవర్తిత్వమునకు వదలబడునవియు ప్రకటింపవచ్చును-వీలుకానిదిగాని దుర్ఘటమైనదిగాని ఈసూచనలో లేమియులేదు-ఈసూచనలంగీకరించుచో భారతదేశములోస్థితిగతులుపూర్తిగా మారిపోవును ప్రశ్నలకప్రత్యుత్తరమొసంగుటకును పరస్పరరాజకీయవేత్తలను సమ్మతపెట్టుకొనునట్లుచేయుటకును నేను సిద్ధముగానున్నాను-సలహానిచ్చుటకు అగినపెద్దలుకూడ సిద్ధముగానున్నారు- అ-ప్రె.

సేవాగ్రామాశ్రమంయొక్క మేనేజరు అరెస్టు

వర్ధా, అక్టోబరు ౧

సేవాగ్రామాశ్రమము మేనేజరు మరియు తోళ్లపదనుచేయు (Tannery) మరియు ఖాదిభండార్ షాపులకుసంబంధించిన ఇద్దరిని అరెస్టుచేసినారు.

సమాధానసాధన ప్రభుత్వోద్దేశము కాదు

పార్లమెంటు సభ్యునికి హిందూమహాసభవారి తంతి

క్రొత్తఢిల్లీ అక్టోబరు—౫

అఖిలభారత హిందూమహాసభయొక్క ఈసంఘమునసభ్యులగు శ్రీ వి.డి. సావర్కారు, డాక్టర్ ..., రాయబహద్దూర్ మెహర్ చందు ఖన్నా ... బ్రిటిషు పార్లమెంటు ... తంతివంపిరి—

... ఖైదులోనున్న కాం గ్రెసు ... ప్రత్యుత్తర మివ్వలేదు ... సమాధానము ... ప్రభుత్వ ... తప్పించుకొ నుచిరి.

[illegible]

గాంధిమహాత్మునితో ... [illegible]

[అ-ప్రె.]

పెషావర్ ఎక్స్ప్రెస్ పట్టాలనుండితొలగుట

౧౨ గురు మరణించిరి. ౩౦ మందికి గాయాలు

బొంబాయి, అక్టోబరు ౩—

బొంబాయినుండి శుక్రవారంరాత్రి—౩౧౫౦ ... పెషావర్ ఎక్స్ప్రెసు ... బొంబాయి—భూసావల్ రైలుమార్గముపై ... ఇంజను, కొన్ని పెట్టెలుపట్టాలు తొలగి ప్రమాదసంభవించెననియు, ౧౨గురుమరణించిరనియు, ౩౦మందికి గాయాలు తగిలెననియు సమాచారము తెలిసినది—రైల్వే అధికారులు అచ్చటికి వెళ్ళిరి.

[అ-ప్రె]

పిశాచ గ్రహబాధలు

సాడేసాత్ శనిగ్రహము

[illegible]

మరియొకవ్యాధుల ... జవాబుకు 1 అణాటిక్కి పంపవలెను.

మలయాళదేశ మహామంత్రాలయం

... పేట, హైదరాబాదు-దక్కన్.

కరీంనగరం రైతులకు సౌకర్యాలు

హైదరాబాదు (దక్కన్), అక్టోబరు ౩

... కరీంనగరంజిల్లాలో ... రైతులకు ... భూముల ... [illegible]

... జిల్లాలో ... రైతులకు ... రూ ౩,౦౦౦లు మంజూరు చేయబడినవి.

... జిల్లాలో ... భూమిపన్నులను ... చేసినారు. [అ-ప్రె.]

చందా వివరాలు

సంవత్సరము చందా ౭ హాలీ రూపాయలు

ఆరునెలలకు ,, ౪-౦-౦

విటిషిండియాలో సం౹ చందా ౩ కల్దారు

విడిప్రతి ౦-౧-౨

పాతపత్రిక వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక

Golkonda Patrika

The only popular paper that reaches the masses in the Dominions

Best Medium For Advertisement

Volu 17 — No 44 | Published on every Monday and Thursday — Hyderabad Dn | 8-10-1942

గాంధిజయంతిలో అరెస్టులు

హుబ్లి, అక్టోబరు ౨-

కర్నాటకములో హుబ్లి, ధార్వాడ, గదగు, ఇతర ముఖ్యపట్టణాలలో నేడు గాంధిజయంతి జరిగినది. ఇది జరిపినందుకు పోలీసువారు [illegible] అరెస్టు చేసిరి. [illegible]

కొల్హాపూరులో గాంధిజయంతి

కొల్హాపూరులో సాయంకాలము [illegible] బహిరంగ సభ జరిగినది. [illegible] [అ-ప్రె]

కరాచి, అక్టోబరు ౨

కరాచిలో [illegible] గాంధిజయంత్యుత్సవం జరుపబడెను.

[illegible]

(అ-ప్రె)

బొంబాయి, అక్టోబరు ౨-

[illegible]

(అ-ప్రె)

బండ్లరాకపోకలు అడ్డుపంచినందుకును, అల్లరిలో ప్రవర్తించినందుకును నేడుదయమున [illegible] గ్రామములో కొందరు అరెస్టు చేయబడిరి- రెండుమార్గాలలో బస్సులు సరిగా నడువలేదు- [అ-ప్రె]

పూనా, అక్టోబరు ౨

గాంధిజయంత్యుత్సవాలలో పాల్గొన్నందుకు [illegible] (అందు ౩గురు స్త్రీలు) పూనాపోలీసులు అరెస్టుచేసిరి- [illegible] వాలంటీర్లు [illegible]

పోలీసులు నేడు [illegible] దేశరక్షణనిబంధనల క్రింద నిర్బంధించిరి- (అ-ప్రె-)

విధ్వంసన యత్నాలు

సూరత్, అక్టోబరు ౨

మంగళవారము రాత్రి సూరతులో పోస్టాఫీసులుంగళాను తగులబెట్టుటకు కొందరు ప్రయత్నించిరి- కాని అదిసాగలేదు- కిటికీలు ఫలకాలు మాత్రం పగిలిపోయినవి.

అంకలేశ్వరతాలూకాలో తెల్గాని గ్రామంలో ఒకగుంపువారు గ్రామాధికారియింటిలో చొరబడి [illegible] తగులబెట్టినారు. [illegible]

అభిప్రాయవివరణ

శాసన సభ్యుడును, సర్కారీ ఆయుర్వేదాలోచనసభ్యుడునుఅగు

జనాబు పన్నాలాల్ పీతీగారు

నేనువాకీం పండితజనార్ధనస్వామివెంట ఆయుర్వేద ఫార్మసీని పరీక్షించితిని. ఆయుర్వేదము కొరకు హిందూదేశములో ఎక్కడైతే పరిశ్రమ తీసికొనుచున్నారో అటులనే మన రాష్ట్రములో కొందరు ఈపనికార్యములో పాల్గొనుచున్నారు ఇతర ఫార్మసీలకన్న ఈఫార్మసీలో కార్యక్రమము మొదలగునవిచాలాగొప్ప పద్ధతిలోనుండుట చూచి నాకు మిక్కిలి సంతసమాయెను. ఈఆయుర్వేదఫార్మసీ, మంచిగా, నెమ్మదిగామందులు ఎల్లప్పటికిని తయారుచేసి మంచిలాభము పొందగలదనినమ్మకముకలదు. అటులచేయుట వలన ఒకవిధమునఫార్మసీకు లాభముకలుగును- ఇంకొకవిధమున్నవైద్యులకుమందులు తయారుచేయుటకుపట్టుబెముమిగిలిపోవును- దీనికినమ్మకముతో వైద్యపరీక్షమరియు చికిత్సయందు కాలముగడుపు మాధ్యకలుగుఅవకాశముదొరకగలదు.

మేనేజింగ్ ఏజంట్లు

వాసుదేవ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, లిమిటెడ్

మహారాజ్ ఉస్మానీ, కార్యాలయము ఎదురుగా, హైదరాబాదు.దక్కన (Khan Asoons)

లిఖితపత్రములను తీసుకొనిపోయిరి-

సిద్ధపూరులో ఒకగుంపు ఒకచిన్నకాలువకు నిప్పంటించినది [illegible]

బెల్గాం సిటీ మేజస్ట్రేటు [illegible] కొందరినిప్పంటించిరి-కాని దానికి స్వల్పమైన నష్టముమాత్రమే కలిగినది.

గతమంగళవారం నాడు రాత్రి కొల్హాపూరులో [illegible] బాంబు ప్రేలినది- ఒక [illegible] పోలీసుకానిస్టేబిలు [illegible] బాంబు [illegible] ప్రేలుటవల్ల ఆకానిస్టేబిలుకు గాయములుతగిలెను- [illegible] (అ-ప్రె)

తుపాకులప్రయోగములు

ఢిల్లీ, అక్టోబరు ౨

నేడుమరల ఢిల్లీలో అల్లరులుజరిగెను- [illegible] ఢిల్లీజిల్లా మేజస్ట్రేటు యిట్లు ఒకప్రకటనచేసినారు-

"[illegible] ప్రజలు [illegible] ప్రయత్నించిరి-

పోలీసువారు [illegible] గాంధిచౌకు [illegible]

[illegible] కాలువమీద నిలబడిరి. [illegible] పోలీసువారు [illegible] లాఠీలతోను [illegible] ఇద్దరుపోల్సులు [illegible] ప్రజలు పారిపోయిరి-

[అ-ప్రె]

Printed and Published Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn, Editor S. Prathapa Reddy [illegible]